

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π.
«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»

Ταχ. Δ/ση : Πιπτακού 2-4 & Περιάνδρου, Αθήνα
Ταχ. Κώδικας : 105 58
Πληροφορίες: Μ. Λύρα
Τηλέφωνα : 210-9250525
Fax : 210-9250564
Email : mlyra@epeaek.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ημερομηνία: 26/10/2011
Α.Π. 17954

Κωδικός Πρόσκλησης: 140

Προς
ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗ»

ΠΡΑΞΕΙΣ

«Πρόγραμμα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ»

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ: «Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ :7 «Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης ενηλίκων στις
8 Περιφέρειες Σύγκλισης»

&

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ :8 «Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης ενηλίκων στις
3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου»

ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ Ευρωπαϊκό Κοινωνικό
Ταμείο (ΕΚΤ)

Κωδ. Πρόσκλησης: 140

07_08_73_12_01

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η Υπουργός Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Το Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» (ΦΕΚ 267/Α/3.12.2007).
3. Το προβλεπόμενο στο άρθρο 2, παρ.1 (γ) του Ν.3614/07 Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, όπως ισχύει,
4. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 6472/1.4.2008 «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. ΚΑ/3345/14.12.2000 κοινής υπουργικής απόφασης σύστασης Ειδικής Υπηρεσίας στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με σκοπό την αναδιάρθρωσή της σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5 του ν.3614/2007» (ΦΕΚ 636/Β'/10.4.2008), με την οποία συστάθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».
5. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό Ε/2007/5634/16.11.2007 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».
6. Τη με αρ. πρωτ. 14053/ΕΥΣ 1749/27.03.08 Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης, και την με αρ πρωτ ΕΥΘΥ Υπουργική Απόφαση τροποποίησης αυτής
7. Τη με αρ. πρωτ. ΣΤ5/160443/24-12-2009 Υπουργική Απόφαση "Μεταβίβαση δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υπουργού» στο Γενικό Γραμματέα της Κ.Υ. του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων" (ΦΕΚ 2540/τ.Β'/29-12-2009).
8. Την με αρ. πρωτ. Φ. 908/142689/17-11-09 Απόφαση με θέμα «Διορισμός στη θέση της Ειδικής Γραμματέως του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων» (492 ΦΕΚ τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ. με ημερομηνία 19 - 11 -09).
9. Το Ν. 3840 (Φ.Ε.Κ. 53/τ. Α'/31.03.2010) «Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και άλλες διατάξεις».
10. Τη με αριθμ. πρωτ. 27936/29-12-2010 (ΦΕΚ 2230/τ.Β'/31-12-2010) Τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. Φ908/Η1606/17-2-1995 (ΦΕΚ 112/Β/20-2-1995) κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα «Σύσταση Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης» στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
11. Την από 3.4.2008 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», με την οποία εγκρίθηκαν τα κριτήρια επιλογής των πράξεων των Αξόνων Προτεραιότητας, όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στην παρούσα πρόσκληση.
12. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1828/2006 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 8ης Δεκεμβρίου 2006 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1083/2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής και του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

13. Το με αρ. πρωτ ΕΥΔ ΕΠΕΔΒΜ 10602/21-06-2011 τυποποιημένο έντυπο υποβολής πρότασης της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης ως Φορέα Πρότασης.
14. Το με αριθμ. πρωτ. Υ.Σ. 1775/01-08-2011 της Μονάδας Α1 που αφορά στα στοιχεία έκδοσης της Πρόσκλησης.
15. Το με αρ. πρωτ. 1754/28-07-2011 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Ειδικής Γραμματέως Ευρωπαϊκών Πόρων

Κ Α Λ Ε Ι

τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα να υποβάλουν προτάσεις για την κατηγορία πράξης «**Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης**», με κωδικούς: 07.73.12.01 και 08.73.12.01 για τις πράξεις με αντικείμενο προγράμματα επικαιροποίησης γνώσεων αποφοίτων ΑΕΙ και με τίτλο «**Πρόγραμμα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ**», με συνολικό διατιθέμενο π.υ. **15.000.000 €** προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας **7** «Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης ενηλίκων στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης» και του Άξονα Προτεραιότητας **8** «Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης ενηλίκων στις 3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου» του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα δύναται να υποβάλει πρόταση **μόνο του ή σε σύμπραξη με άλλο/άλλα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.**

Σε περίπτωση που στο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα έχει συσταθεί Σχολή Δια Βίου Μάθησης σύμφωνα με το Ν.4009/2011 τότε η πρόταση υποβάλλεται από τη Σχολή Δια Βίου Μάθησης με απόφαση της Κοσμητείας και του αρμόδιου συλλογικού οργάνου.

Σε περίπτωση που δεν έχει συσταθεί Σχολή Δια Βίου Μάθησης, απαιτείται απόφαση της Συγκλήτου για την λειτουργία του Προγράμματος ενώ όταν συσταθεί η Σχολή Δια Βίου Μάθησης το Πρόγραμμα θα αναληφθεί αυτοδίκαια από τη Σχολή Δια Βίου Μάθησης

Σε περίπτωση που δεν έχει συσταθεί Σχολή Δια Βίου Μάθησης αλλά έχει συσταθεί Ινστιτούτο Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ) τότε η πρόταση δύναται να υποβάλλεται από το Ινστιτούτο Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ), με την προοπτική ότι όταν συσταθεί η Σχολή Δια Βίου Μάθησης (οπότε και το Ινστιτούτο Δια Βίου Εκπαίδευσης-ΙΔΒΕ θα παύσει να υφίσταται κατά τα οριζόμενα στο Ν.4009/2011), το Πρόγραμμα θα αναληφθεί αυτοδίκαια από τη Σχολή Δια Βίου Μάθησης

Σημειώνεται ότι: Σύμφωνα με τους όρους που έθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προϋπόθεση για την ένταξη των σχετικών Πράξεων θα είναι τα Τμήματα των ΑΕΙ τα οποία θα συμμετέχουν στο Πρόγραμμα (πριν τη σύσταση της Σχολής Δια Βίου Μάθησης) να έχουν καταθέσει στην Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης που έχει συνταχθεί από τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος και ότι έτσι ώστε στη βάση της έκθεσης αυτής να ξεκινήσει η εξωτερική αξιολόγηση του Ιδρύματος. Θα απαιτείται σχετική βεβαίωση της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΣΤΟΧΟΙ, ΔΕΙΚΤΕΣ

- 1.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στην ακόλουθη θεματική προτεραιότητα και κατηγορία πράξης και οικονομική δραστηριότητα ανά Άξονα Προτεραιότητας. Θα γίνουν δεκτές μόνο οι προτάσεις που θα περιλαμβάνουν το σύνολο των δράσεων της πρόσκλησης και στους 2 Άξονες Προτεραιότητας.

Πίνακας 1.1.1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ :	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	ΚΩΔ.	6
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ:	CCI2007GR05UPO002		
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ :	Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης ενηλίκων στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης	ΚΩΔ.	7
ΣΤΟΧΟΣ	ΣΥΓΚΛΙΣΗ	ΚΩΔ.	1
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:	Μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής στη Δία Βίου Εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων με τη λήψη μέτρων για τη μείωση του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο σε μικρή ηλικία και του διαχωρισμού βάσει του φύλου, και αύξηση της πρόσβασης στη βασική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και της ποιότητας τους.	ΚΩΔ.	73
ΔΕΛΤΙΟ ΚΩΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ:	Η ενίσχυση των Ινστιτούτων Δια Βίου Εκπαίδευσης στα Πανεπιστήμια, τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και στους λοιπούς φορείς	ΚΩΔ.	07.73.12. (ΓΚΠ ΕΠΕΔΒΜ 7.1.2)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ :	Προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης	ΚΩΔ.	07.73.12.01
ΠΡΑΞΕΙΣ	Πρόγραμμα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ		
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΚΩΔ.	18
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ	ΚΩΔ.	<u>GR11</u>
	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΚΩΔ.	<u>GR14</u>
	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΚΩΔ.	<u>GR21</u>
	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	ΚΩΔ.	<u>GR22</u>
	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΚΩΔ.	<u>GR23</u>
	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΚΩΔ.	<u>GR25</u>
	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΩΔ.	<u>GR41</u>
	ΚΡΗΤΗ	ΚΩΔ.	<u>GR43</u>

Πίνακας 1.1.2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ :	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	ΚΩΔ.	6
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ:	CCI2007GR05UPO002		
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ :	Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης ενηλίκων στις 3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου	ΚΩΔ.	8
ΣΤΟΧΟΣ	ΣΥΓΚΛΙΣΗ	ΚΩΔ.	1
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:	Μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής στη Δία Βίου Εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων	ΚΩΔ.	73

	με τη λήψη μέτρων για τη μείωση του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο σε μικρή ηλικία και του διαχωρισμού βάσει του φύλου, και αύξηση της πρόσβασης στη βασική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και της ποιότητας τους.		
ΔΕΛΤΙΟ ΚΩΔΙΚΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ:	Η ενίσχυση των Ινστιτούτων Δια Βίου Εκπαίδευσης στα Πανεπιστήμια, τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και στους λοιπούς φορείς	ΚΩΔ.	08.73.12 (ΓΚΠ ΕΠΕΔΒΜ 8.1.2.)
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ:	Προγράμματα Δια βίου Εκπαίδευσης	ΚΩΔ.	08.73.12.01
ΠΡΑΞΕΙΣ	Πρόγραμμα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ		
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΚΩΔ.	18
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΞΟΔΟΥ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΚΩΔ.	<u>GR12</u>
	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΚΩΔ.	<u>GR13</u>
	ΑΤΤΙΚΗ	ΚΩΔ.	<u>GR30</u>

1.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συμβάλλουν στον – κοινό και για τους δυο Άξονες Προτεραιότητας σχετικό **Ειδικό Στόχο** του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2007-2013» και να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, ο οποίος είναι:

(α) Ειδικός Στόχος

Ενίσχυση του συστήματος και των υπηρεσιών δια βίου εκπαίδευσης και της ίσης πρόσβασης σε αυτή – αύξηση της συμμετοχής μέσω παροχής ειδικών κινήτρων.

Προβλέπεται η επέκταση και ενίσχυση των δομών δια βίου εκπαίδευσης ώστε να διευρυνθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες και οι δυνατότητες πρόσβασης σε ενέργειες δια βίου εκπαίδευσης μέσα από ένα συνεκτικό δίκτυο φορέων και υπηρεσιών, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο στοχευμένων μελετών και ερευνών. Σχεδιάζεται επίσης η δυνατότητα εναλλακτικών τρόπων χρηματοδότησης με κατάλληλες θεσμικές παρεμβάσεις, όπως η παροχή άτοκων δανείων στους ενδιαφερόμενους, η χορήγηση εκπαιδευτικών κουπονιών ή εκπαιδευτικών αδειών, με πρωταρχικούς σκοπούς την αύξηση των επενδύσεων στη δια βίου εκπαίδευση και την προσέλκυση περισσότερων ατόμων σε ενέργειες δια βίου μάθησης, ιδιαίτερα των γυναικών, καθώς επίσης των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως οι μετανάστες, πρόσφυγες, άτομα εθνικών μειονοτήτων κλπ. Στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό θα επιδιωχθεί και η υποστήριξη δράσεων διακρατικού χαρακτήρα.

(β) Κατηγορία Πράξης:

(i) Το πλαίσιο

(αα) Προγράμματα Δια Βίου Μάθησης από ΑΕΙ

Η διεθνοποίηση των αγορών και των νέων τεχνολογιών καθιστούν αναγκαία τη συνεχή ανανέωση των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Η δια βίου μάθηση ως «όλη η δραστηριότητα εκμάθησης που πραγματοποιείται κατά την διάρκεια της ζωής ενός ανθρώπου, με στόχο την αύξηση της γνώσης, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του, μέσω ενός προσωπικού, πολιτιστικού, κοινωνικού πλαισίου ή/και σχετικά με την επαγγελματική του προοπτική» αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της εκπαιδευτικής πολιτικής της ΕΕ. Ένας από τους πέντε βασικούς ευρωπαϊκούς συγκριτικούς δείκτες (benchmarks), που τέθηκαν στη Λισσαβόνα για την εξέταση της πορείας της εκπαιδευτικής πολιτικής, είναι η συμμετοχή σε προγράμματα Δια Βίου Μάθησης.

Η προσέλκυση του ενήλικου πληθυσμού στα προγράμματα της δια βίου μάθησης μέσω της παροχής κινήτρων, αποτελεί μια βασική στρατηγική επιλογή.

Σημαντικό είναι το άνοιγμα των ΑΕΙ και στη δια βίου μάθηση με βασικό κοινό στόχο τους αποφοίτους τους και με τη λειτουργία προγραμμάτων δια βίου μάθησης με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, κατά τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια.

Ήδη στο Ν.3369/2005 προβλέφθηκε η δυνατότητα ίδρυσης Ινστιτούτων Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ) από τα ΑΕΙ και αρκετά ΑΕΙ προχώρησαν στην ίδρυση Ινστιτούτων Δια βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ).

Στο Ν.3879/2010 κατονομάζονται πλέον τα ΑΕΙ ως Φορείς Δια Βίου Μάθησης ενώ στο νέο Ν.4009/2011 για την Ανώτατη Εκπαίδευση αναγνωρίζεται στο άρθρο 7 παρ. 5 η δυνατότητα ίδρυσης Σχολής Δια Βίου Μάθησης σε κάθε ΑΕΙ που θα διοικείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 ενώ στο άρθρο 43 προβλέπεται ότι :

1. Τα ιδρύματα μπορούν να οργανώνουν και να παρέχουν προγράμματα δια βίου μάθησης, που οδηγούν στη λήψη αντίστοιχων πιστοποιητικών μη τυπικής εκπαίδευσης κατά την έννοια της περίπτωσης 4 του άρθρου 2 του Ν.3879/2010 (ΦΕΚ Α 153), στο πλαίσιο της σχολής δια βίου μάθησης που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 7.

2. Με τον οργανισμό κάθε ιδρύματος ορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την έγκριση των προγραμμάτων σπουδών δια βίου μάθησης, οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, τα όργανα διοίκησής τους και οι όροι και η διαδικασία ορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών σε αυτά.

3. Με απόφαση της Συγκλήτου που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της σχολής δια βίου μάθησης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση, τη λειτουργία και τη διοίκηση του Προγράμματος δια βίου μάθησης. Ο ορισμός διδάκτρων ή μη διδάκτρων και ο καθορισμός του ύψους και του τρόπου καταβολής τους γίνεται με απόφαση του Συμβουλίου του Ιδρύματος, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της σχολής και γνώμη της Συγκλήτου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι ισχύουσες για τα προγράμματα σπουδών διατάξεις, καθώς ο Οργανισμός και ο Εσωτερικός Κανονισμός του ιδρύματος.

4. Τα ΑΕΙ μπορούν να οργανώνουν τα προγράμματα δια βίου μάθησης και με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του Ν.4009/2011, μέχρι την ίδρυση της Σχολής Δια Βίου Μάθησης, εκπαιδευτικά προγράμματα μπορούν να λειτουργούν με απόφαση της Συγκλήτου.

(ββ) Η Ποιότητα στη Δία Βίου Μάθηση:

Ο ν. 3879/2010 για την «Ανάπτυξη της Δία Βίου Μάθησης», έθεσε προδιαγραφές ποιότητας στη Δία Βίου Μάθηση θεσπίζοντας την εκπαιδευτική επάρκεια και τη συνεχή επιμόρφωση για τους εκπαιδευτές ενηλίκων και προβλέποντας τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης.

Ως ποιότητα γίνεται δεκτό το αποτέλεσμα που παράγεται όταν εφαρμόζονται ποιοτικά κριτήρια σε όλες τις συνιστώσες της εκπαιδευτικής διαδικασίας:

1. Ποιότητα στο πλαίσιο παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης (δομές, διδακτικό υλικό, προγράμματα, εκπαιδευτικοί).
2. Ποιότητα στις διαδικασίες (διδακτικές μέθοδοι και εφαρμογή).
3. Ποιότητα στις εκροές δηλαδή στα αποτελέσματα της μάθησης, στις γνώσεις, στις δεξιότητες, στις ικανότητες που αποκτώνται στο τέλος μιας μαθησιακής διαδρομής.

Αναδεικνύονται εκτός των άλλων οι εξής θεμελιώδεις αρχές ποιότητας:

«Η διά βίου μάθηση να είναι αποτελεσματική»

«Η Δία Βίου Μάθηση να σχετίζεται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας»

Οι φορείς του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και τα ΑΕΙ και τα ΙΔΒΕ αυτών, στο πλαίσιο του ρόλου και των αρμοδιοτήτων τους, πρέπει να ευθυγραμμιστούν με το εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της ποιότητας στη Δία Βίου Μάθηση.

Πιο συγκεκριμένα, τα ΑΕΙ και τα ΙΔΒΕ στο πλαίσιο των προγραμμάτων επιμόρφωσης των αποφοίτων θα πρέπει να εναρμονιστούν κυρίως με την πρώτη ανωτέρω θεμελιώδη αρχή ποιότητας **«Η διά βίου μάθηση να είναι αποτελεσματική»** και με την δεύτερη ανωτέρω θεμελιώδη αρχή ποιότητας **«Η Δία Βίου Μάθηση να σχετίζεται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας»**, όπως αυτή εξειδικεύεται ανά συνιστώσα της εκπαιδευτικής διαδικασίας (εισροές, διαδικασίες, εκροές) ως εξής:

Για την πρώτη ανωτέρω Θεμελιώδη Αρχή **«Η διά βίου μάθηση να είναι αποτελεσματική»**, απαιτούνται τα εξής:

Εισροές:

- ✓ Η εκπόνηση των προγραμμάτων σπουδών λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες των εκπαιδευομένων

Διαδικασίες:

- ✓ Οι εκπαιδευτές κάνουν χρήση ποικίλων και σύγχρονων μεθόδων ανάλογα με το αντικείμενο διδασκαλίας και ομάδας στην οποία απευθύνονται
- ✓ Οι μέθοδοι και οι τεχνικές είναι σύμφωνα με κοινώς αποδεκτά διεθνή πρότυπα

Εκροές:

- ✓ Οι εκπαιδευόμενοι επιτυγχάνουν τα μαθησιακά αποτελέσματα στα οποία στοχεύει το πρόγραμμα
- ✓ Οι αποκτώμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες αναγνωρίζονται και εντάσσονται στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, με την αντιστοίχιση των

προγραμμάτων & των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε πιστωτικές μονάδες
(βλ κατωτέρω)

Για τη δεύτερη ανωτέρω Θεμελιώδη Αρχή «**Η δια Βίου Μάθηση να σχετίζεται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας**»

Εισροές:

Διαδικασίες:

- ✓ Οι μέθοδοι που ακολουθούνται δίνουν έμφαση στη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη

Εκροές:

- ✓ Τα αποκτηθέντα προσόντα σχετίζονται με τις ανάγκες του επαγγέλματος στην πράξη
- ✓ Τα αποκτηθέντα προσόντα οδηγούν σε βελτίωση των όρων σταδιοδρομίας σύμφωνης με τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες του αποφοίτου.

(ii) Οι ειδικότερες Πράξεις - Περιγραφή Φυσικού αντικειμένου

Στην προκείμενη Κατηγορία Πράξης θα ενταχθούν Πράξεις για τη χρηματοδότηση Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης από ΑΕΙ με κοινό-στόχο τους αποφοίτους ανώτατης εκπαίδευσης και με αντικείμενο την επιμόρφωση των αποφοίτων σε πεδία εξειδικευμένης γνώσης, με σκοπό την επικαιροποίηση των γνώσεων τους στο πεδίο της επιστημονικής ειδικότητάς τους ή/και της επαγγελματικής ενασχόλησής τους.

Είδος Προγραμμάτων που καλύπτονται:

Χρηματοδοτούνται προγράμματα επιμόρφωσης αποφοίτων ΑΕΙ, 60 ή 100 ή 150 ωρών σε συγκεκριμένα επιστημονικά αντικείμενα άμεσα αξιοποιήσιμα στην παραγωγική διαδικασία.

Προϋπολογισμός:

Συνολικά θα διατεθεί προϋπολογισμός 15.000.000 € ενώ ο μέγιστος π.υ. ανά πρόγραμμα θα είναι 250.000 €. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ειδικά τεκμηριωμένες, εφόσον αξιολογηθούν θετικά, είναι δυνατόν να διατεθεί σε ένα πρόγραμμα μεγαλύτερο ποσό έως 350.000 €.

Διάρκεια:

Τα Προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν θα μπορούν να υλοποιηθούν έως τις 30-06-2014.

Επιστημονικά πεδία που καλύπτονται:

Τα επιστημονικά πεδία στα οποία ζητείται να αναπτυχθούν Προγράμματα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων αντιστοιχούν στα βασικά επιστημονικά πεδία στα οποία προκρίνεται και η (εφαρμοσμένη) έρευνα στη χώρα μας βάσει των πρόσφατων εισηγήσεων του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας όπως αποτυπώθηκαν πρόσφατα στο Ερευνητικό Πρόγραμμα Συνεργασία.

Διακρίνονται σε 2 μεγάλες κατηγορίες:

A. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ με ειδικότερους κλάδους:

Ενέργεια, Περιβάλλον, Διατροφικός τομέας, Γεωργία-Αλεία-Κτηνοτροφία, Ιατρική, Φαρμακευτική, Βιοτεχνολογία Χημεία, Προηγμένα υλικά, Πληροφορική και Επικοινωνίες

B. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ με ειδικότερους κλάδους:
Διοίκηση Επιχειρήσεων/Επιχειρηματικές Υπηρεσίες, Χρηματοοικονομικά, Μεταφορές, Υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας, Τουρισμός, Πολιτισμός

Τα Προγράμματα είναι δυνατόν να καλύπτουν και παραπάνω από ένα πεδίο αλλά θα επιλέγεται ένα πεδίο ως το κύριο πεδίο.

Επισημαίνεται ότι από το παρόν πρόγραμμα δεν είναι επιλέξιμα προγράμματα που αφορούν στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε παιδαγωγικά και εκπαιδευτικά θέματα, τα οποία αποτελούν αντικείμενα επιμόρφωσης στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων, με φορέα υλοποίησης το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Κατανομή Προϋπολογισμού μεταξύ των Επιστημονικών Πεδίων:

Η κατανομή του συνολικού διατιθέμενου π.υ ύψους 15.000.000 € μεταξύ των κατηγοριών αυτών είναι η εξής:

A. 8.250.000 € για Προγράμματα Δια Βίου Μάθησης σε επιστημονικούς κλάδους που σχετίζονται με τους ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ και ειδικότερα:

- Ενέργεια: **1.250.000 €**
- Περιβάλλον: **1.250.000 €**
- Διατροφικός τομέας: **1.000.000 €**
- Γεωργία-Αλεία-Κτηνοτροφία: **1.000.000 €**
- Ιατρική, Φαρμακευτική, Βιοτεχνολογία: **1.250.000 €**
- Χημεία, Προηγμένα υλικά: **1.000.000 €**
- Πληροφορική και Επικοινωνίες: **1.500.000 €**

B. 6.750.000 € Προγράμματα Δια Βίου Μάθησης σε επιστημονικούς κλάδους που σχετίζονται με τον τομέα των ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ και ειδικότερα:

- Διοίκηση Επιχειρήσεων/Επιχειρηματικές Υπηρεσίες: **1.250.000 €**
- Χρηματοοικονομικά: **1.000.000 €**
- Μεταφορές: **1.000.000 €**
- Υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας: **1.250.000 €**
- Τουρισμός: **1.000.000 €**
- Πολιτισμός: **1.250.000 €**

Προδιαγραφές των Προγραμμάτων Επικαιροποίησης Γνώσεων:

Τα βασικά χαρακτηριστικά - προδιαγραφές των Προγραμμάτων Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων θα είναι τα εξής:

1. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ: εναλλακτικά 60 ή 100 ή 150 ώρες
Τα προγράμματα δύνανται να οργανώνονται από περισσότερα Ιδρύματα ή περισσότερα τμήματα ενός Ιδρύματος σε συνεργασία. Θα δοθεί προτεραιότητα χρηματοδότησης στις διδρυματικές προτάσεις.

2. **ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ** των προγραμμάτων θα είναι απόφοιτοι με απόκτηση του πτυχίου ΑΕΙ, ή κάτοχοι ισότιμου πτυχίου αλλοδαπής ανώτατης σχολής, μέχρι το έτος 2001 ή να έχει παρέλθει ένα χρονικό διάστημα τουλάχιστον 10 ετών από την ημερομηνία απόκτησης του βασικού τίτλου σπουδών τους. Προκειμένου να δηλώσουν συμμετοχή και να συμμετάσχουν σε ένα πρόγραμμα Επιμόρφωσης, θα πρέπει είτε να έχουν αντίστοιχο πτυχίο είτε αποδεδειγμένη επαγγελματική δραστηριότητα στον συγκεκριμένο επιστημονικό τομέα.
Προτεραιότητα συμμετοχής θα δοθεί σε απόφοιτους ηλικίας άνω των 45 ετών καθώς επίσης και σε απόφοιτους χωρίς μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ενώ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και κοινωνικά κριτήρια (εισόδημα, ευπαθείς κοινωνικές ομάδες).
3. **ΔΙΑΡΚΕΙΑ**: Η ελάχιστη διάρκεια ενός προγράμματος επιμόρφωσης είναι 60 ώρες και η μέγιστη 150 ώρες. Παρέκκλιση από τα όρια αυτά, θα πρέπει να τεκμηριώνεται αναλυτικά στην αντίστοιχη πρόταση.
4. **ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΚΥΚΛΟΙ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ**: Δεδομένης της οριζόμενης διάρκειας τα προγράμματα επιμόρφωσης θα επαναλαμβάνονται τουλάχιστον σε 2 κύκλους ανά ακαδημαϊκό έτος
5. **ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΤΜΗΜΑΤΑ**: Κάθε πρόγραμμα δύναται να οργανώνει περισσότερα τμήματα σε κάθε κύκλο διενέργειας του προγράμματος. Ιδίως στην περίπτωση των διηδρυματικών προγραμμάτων, δύναται σε κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα να λειτουργεί τμήμα του προγράμματος παράλληλα με τα αντίστοιχα τμήματα στα άλλα ιδρύματα. Ο αριθμός των συμμετεχόντων σε κάθε τμήμα ανά πρόγραμμα επιμόρφωσης πρέπει να είναι έως 25 άτομα. Παρέκκλιση από το όριο αυτό, θα πρέπει να τεκμηριώνεται αναλυτικά στην αντίστοιχη πρόταση.
6. **ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ- ΤΙΤΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ**: Στο τέλος του προγράμματος οι συμμετέχοντες είτε θα εξετάζονται είτε θα εκπονούν εργασία και βάσει των αποτελεσμάτων της εξέτασης ή αντίστοιχα βάσει της βαθμολογίας της εργασίας και υπό την προϋπόθεση της παρακολούθησης του 80% των προγραμματισμένων ωρών επιμόρφωσης, θα χορηγείται στο συμμετέχοντα Πιστοποιητικό Συμμετοχής που θα έχει ισχύ Τίτλου Σπουδών.
7. **ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**: Τα ιδρύματα δύναται να ορίζουν τις πιστωτικές μονάδες στις οποίες αντιστοιχεί η επιτυχής συμμετοχή στο Πρόγραμμα για τους συμμετέχοντες.
8. **ΜΑΘΗΜΑΤΑ/ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ**: Σε Προγράμματα που λειτουργούν στο ίδιο Ίδρυμα θα είναι δυνατόν κάποια Μαθήματα/Μαθησιακές Ενότητες να είναι κοινά σε περισσότερα Προγράμματα και να τα παρακολουθούν επιμορφούμενοι από τα εν λόγω – περισσότερα – Προγράμματα.
9. **ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ**: Διδάσκοντες στα προγράμματα επιμόρφωσης, μπορούν να είναι μόνο Καθηγητές των ΑΕΙ. Δύναται να γίνονται μεμονωμένες διαλέξεις (αλλά όχι μαθήματα), με ευθύνη του αρμόδιου διδάσκοντα Καθηγητή, από επισκέπτες εξειδικευμένους επιστήμονες ή στελέχη επιχειρήσεων/ οργανισμών, ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.
10. **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ**: Η καθ' ύλην αρμόδια Σχολή/Τμήμα κάθε Ιδρύματος καταρτίζει το περιεχόμενο του προγράμματος επιμόρφωσης και έχει την

υποχρέωση εκπόνησης και παραγωγής του σχετικού επιμορφωτικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

11. ΧΩΡΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: Τα προγράμματα διενεργούνται σε αίθουσες των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και με τη χρήση του υφιστάμενου εξοπλισμού τους.

12. ΩΡΑΡΙΑ: Τα ωράρια διεξαγωγής των προγραμμάτων επιμόρφωσης προσδιορίζονται, κατά περίπτωση, από το Ίδρυμα.

13. ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ σε μέρος του Προγράμματος/ Παράλληλο Πρόγραμμα ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: Τα Προγράμματα δύνανται να προβλέπουν μέρος της κατάρτισης να γίνεται μέσω τηλεεκπαίδευσης (εξ αποστάσεως εκπαίδευσης/e-learning).

Επίσης, παράλληλα με το δια ζώσης πρόγραμμα είναι δυνατόν να οργανώνεται και πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σύμφωνα με το άρθρο 43 του Ν.4009/2011.

Τα προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ή το μέρος ενός Προγράμματος που θα γίνεται εξ αποστάσεως) θα αξιοποιούν υφιστάμενες υποδομές, εξοπλισμό και σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης του ιδρύματος. Δεν καλύπτεται από την παρούσα πρόσκληση το κόστος υποδομών ή το κόστος ανάπτυξης εφαρμογών για εξ αποστάσεως εκπαίδευση

14. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΜΗΤΡΩΟ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ: Τα Ίδρυματα θα μεριμνούν για τη συνεχή (ongoing) αξιολόγηση των Προγραμμάτων (με συμπλήρωση ερωτηματολογίων, συνεντεύξεις κλπ) καθόλη τη διάρκεια υλοποίησή τους. Βασικό στοιχείο αξιολόγησης της επιτυχίας είναι η παρακολούθηση της πορείας των αποφοίτων με την τήρηση ενός Μητρώου Αποφοίτων και τη διατήρηση επαφής με τους Αποφοίτους.

15. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Κάθε Ίδρυμα θα συντάξει τον Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος τον οποίο θα υποβάλει προς έγκριση στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, η οποία θα τον εξετάσει σε συνεργασία με τις αρμόδιες Γραμματείες και Υπηρεσίες του Υπουργείου.

(iii) Περιεχόμενο Προτάσεων που θα υποβληθούν:

Ποιος υποβάλει – ΑΕΙ μεμονωμένα ή σε σύμπραξη:

Κάθε ΑΕΙ δύνανται να υποβάλει περισσότερες προτάσεις μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλα Ίδρυματα σε όλα τα δυνητικά επιστημονικά πεδία ανάπτυξης προγραμμάτων δια βίου μάθησης. Τα Ίδρυματα δύνανται να συνεργασθούν και με άλλους φορείς.

Στις περιπτώσεις προτάσεων που κατατίθενται από ένα ΑΕΙ υποβάλλονται προτάσεις προγραμμάτων που προτίθενται να οργανώσει ένα τμήμα ή περισσότερα τμήματα σε διατμηματικό επίπεδο.

Σε περίπτωση δι-ιδρυματικών προτάσεων ένα ΑΕΙ θα ορίζεται ως Συντονιστής-leader για την κατάθεση της πρότασης. Η Επιτροπή Ερευνών του εν λόγω ΑΕΙ θα είναι η αρμόδια για την χρηματοοικονομική διαχείριση του υποβληθέντος προς αξιολόγηση προγράμματος επιμόρφωσης

Σημειώνεται ότι στα Ιδρύματα που υποβάλλουν πρόταση μόνα ή σε σύμπραξη, εφόσον έχει συσταθεί Σχολή Δια Βίου Μάθησης σύμφωνα με το Ν.4009/2011 τότε η πρόταση θα υποβάλλεται από τη Σχολή Δια Βίου Μάθησης με απόφαση της Κοσμητείας και του αρμόδιου συλλογικού οργάνου.

Σε περίπτωση που δεν έχει συσταθεί Σχολή Δια Βίου Μάθησης, απαιτείται απόφαση της Συγκλήτου για την λειτουργία του Προγράμματος ενώ όταν συσταθεί η Σχολή Δια Βίου Μάθησης το Πρόγραμμα θα αναληφθεί αυτοδίκαια από τη Σχολή Δια Βίου Μάθησης.

Σε περίπτωση που δεν έχει συσταθεί Σχολή Δια Βίου Μάθησης αλλά έχει συσταθεί Ινστιτούτο Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ) τότε η πρόταση δύναται να υποβάλλεται από το Ινστιτούτο Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ), με την προοπτική ότι όταν συσταθεί η Σχολή Δια Βίου Μάθησης (οπότε και το Ινστιτούτο Δια Βίου Εκπαίδευσης-ΙΔΒΕ θα παύσει να υφίσταται κατά τα οριζόμενα στο Ν.4009/2011), το Πρόγραμμα θα αναληφθεί αυτοδίκαια από τη Σχολή Δια Βίου Μάθησης.

Σημειώνεται ότι: Σύμφωνα με τους όρους που έθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προϋπόθεση για την ένταξη των σχετικών Πράξεων θα είναι τα Τμήματα των ΑΕΙ τα οποία θα συμμετέχουν στο Πρόγραμμα (πριν τη σύσταση της Σχολής Δια Βίου Μάθησης) να έχουν καταθέσει στην Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης που έχει συνταχθεί από τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος και ότι έτσι ώστε στη βάση της έκθεσης αυτής να ξεκινήσει η εξωτερική αξιολόγηση του Ιδρύματος. Θα απαιτείται σχετική βεβαίωση της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας.

Περιεχόμενο προτάσεων:

Το περιεχόμενο και οι όροι διενέργειας των Προγραμμάτων θα περιγραφούν στο τυποποιημένο έντυπο υποβολής του Παραρτήματος Ι, το οποίο θα συμπληρωθεί και θα υποβληθεί ηλεκτρονικά κατά τα κατωτέρω οριζόμενα. Σε κάθε πρόταση θα περιγράφονται εκτός των άλλων:

- ✓ Οι θεματικές ενότητες επιμόρφωσης,
- ✓ Η διάρκεια των προγραμμάτων,
- ✓ Οι μέθοδοι διδασκαλίας, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης ή και μικτού μοντέλου, που συνδυάζει τη δια ζώσης και την εξ αποστάσεως επιμόρφωση.
- ✓ Ο τρόπος πιστοποίησης των συμμετεχόντων
- ✓ Οι κύκλοι και τα τμήματα επιμόρφωσης και το μέγεθος των τμημάτων επιμόρφωσης
- ✓ Το εάν χορηγούνται πιστωτικές μονάδες
- ✓ Ο συντονισμός και η επιστημονική παρακολούθηση της Πράξης
- ✓ Το υλικό που θα αξιοποιηθεί και πώς θα παραχθεί
- ✓ Ο τρόπος συνεχούς (ongoing) και εκ των υστέρων (ex post) αξιολόγησης του Προγράμματος που θα αφορά στην αξιολόγηση όλων των συντελεστών και του τρόπου υλοποίησης
- ✓ Οι μέθοδοι και τα εργαλεία πληροφόρησης και ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων καθώς και μετά το πέρας των πρώτων προγραμμάτων η διάχυση αποτελεσμάτων τους

Επιπλέον της περιγραφής των προτεινόμενων προγραμμάτων θα πρέπει να υποβληθεί και τεκμηρίωση της ανάγκης υλοποίησης του προτεινόμενου προγράμματος σε συνάρτηση με την διαπιστούμενη ανάγκη ή ζήτηση.

Προϋπολογισμός:

Συνολικά θα διατεθεί προϋπολογισμός **15.000.000€** ενώ ο μέγιστος π.υ. ανά πρόγραμμα θα είναι 250.000 €. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ειδικά τεκμηριωμένες, εφόσον αξιολογηθούν θετικά, είναι δυνατόν να διατεθεί σε ένα πρόγραμμα μεγαλύτερο ποσό έως 350.000 €.

Από τον προϋπολογισμό κάθε Προγράμματος ποσοστό 17% θα καλύπτει έμμεσες δαπάνες οι οποίες σύμφωνα με την αναμενόμενη Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης βάσει σχετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναμένεται να περιληφθούν στο κατ' αποκοπήν ποσό έμμεσων δαπανών (flat rate).

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

I. Διευκρινίζεται ότι σε όλες τις περιπτώσεις ο δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τον κανονισμό 1828/2006 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1083/2006 του Συμβουλίου «περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης» και ειδικότερα τις διατάξεις που αφορούν τα **μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης**. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα άρθρα 8 και 9 του Κανονισμού. Σε όλες τις Ενέργειες Προβολής / Δημοσιότητας και Διάχυσης των Αποτελεσμάτων των πράξεων που προκηρύσσονται στην παρούσα πρόσκληση (ενδεικτικά εκδηλώσεις, παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού κ.ά) θα πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρεται η πηγή χρηματοδότησης που είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) - Ευρωπαϊκή Ένωση και Εθνικοί Πόροι.

(δ) ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Πίνακας 1.2. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΚΑΤΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ»

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ ΕΚΡΩΣΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
6700	Αριθμός συμμετοχών ατόμων σε προγράμματα διά βίου εκπαίδευσης	ΑΡΙΘΜΟΣ
6711	Αριθμός συμμετοχών ατόμων 25-64 ετών σε προγράμματα διά βίου εκπαίδευσης (τυπικής, μη-τυπικής και άτυπης)	ΑΡΙΘΜΟΣ

Πίνακας 1.3 ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΚΑΤΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ»

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
501	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης	ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΝΘΡΩΠΟΕΤΗ 12ΜΗΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1 Η συνολική δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται ενδεικτικά στα **15.000.000 €** και κατανέμεται ενδεικτικά κατά άξονα προτεραιότητας και κατηγορία πράξεων ως ακολούθως:

Πίνακας 2.1.1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ :		ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ : 7		Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης ενηλίκων στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης
		ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
(1)	(2)	(3)
	Επικαιροποίηση Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ	6.846.670 €
ΣΥΝΟΛΟ		6.846.670 €

Πίνακας 2.1.2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ :		ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ : 8		Ενίσχυση της Δια Βίου Εκπαίδευσης ενηλίκων στις 3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου
		ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
(1)	(2)	(3)
	Επικαιροποίηση Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ	8.153.330 €
ΣΥΝΟΛΟ		8.153.330€

- 2.2 Η ΕΥΔ δύναται να επικαιροποιήσει τη συνολική δημόσια δαπάνη ή/και την προς διάθεση κάθε έτους συνολική δημόσια δαπάνη με αύξηση αυτής ή με ανακατανομή της ανά θεματική προτεραιότητα ή/και κατηγορία πράξεων καθώς και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας.
- 2.3 Η ΕΥΔ, μετά τη λήξη κάθε κύκλου αξιολόγησης των υποβληθεισών προτάσεων, επικαιροποιεί στην οικεία ιστοσελίδα τη διαθέσιμη δημόσια δαπάνη έως εξαντλήσεώς της.
- 2.4 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις έως το ύψος της διαθέσιμης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

3. ΠΕΡΙΟΔΟΣ & ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

- 3.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η **31 Δεκεμβρίου 2015**. Η ολοκλήρωση

των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία. Σε περίπτωση που η πράξη ολοκληρωθεί πριν την 31 Δεκεμβρίου 2015, ο Δικαιούχος υποβάλλει τα προβλεπόμενα έγγραφα από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, για να αρχίσουν οι διαδικασίες ολοκλήρωσης πράξης.

- 3.2 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο Κεφάλαιο Ε «Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών των πράξεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3614/2007» της με αρ. πρωτ. 14053/ΕΥΣ 1749/ΦΕΚ 540/Β/27.03.08 Υπουργικής Απόφασης Συστήματος Διαχείρισης και της με αρ. πρωτ. 43804/ΕΥΘΥ 2041/07.09.2009 Υπουργικής Απόφασης τροποποίησης αυτής, οι οποίες και επισυνάπτονται. Επισημαίνεται ότι επιλέξιμη μπορεί να θεωρηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, η οποία τεκμηριωμένα συμβάλλει στην ομαλή πορεία υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου των πράξεων, σε εφαρμογή των Άρθρων 25, 27, 32, 36, 38 της ΥΠΑΣΥΔ/14053/ΕΥΣ1749/27-03-2008. Ωστόσο σε κάθε περίπτωση στην υποβαλλόμενη πρόταση προς χρηματοδότηση και προκειμένου οι δαπάνες να κριθούν επιλέξιμες, θα πρέπει να είναι απολύτως διακριτές, ενώ επίσης θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση και σαφήνεια, τόσο ο τρόπος με τον οποίο η προτεινόμενη δαπάνη συμβάλλει στην υλοποίηση της συγκεκριμένης πράξης, όσο και η αναγκαιότητα της δαπάνης αυτής για την υλοποίηση του έργου.
- 3.3. Ειδικά για τις Πράξεις με τίτλο «Προγράμματα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων ΑΕΙ», διακρίνονται **οι άμεσες** και **οι έμμεσες δαπάνες**. Οι έμμεσες δαπάνες θα αποτελούν ποσό 17% του συνολικού προϋπολογισμού των υποέργων της πράξης που θα υλοποιηθούν με ίδια μέσα (Σχέδια Υλοποίησης με ίδια Μέσα). Σύμφωνα με την αναμενόμενη Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης (η οποία θα εκδοθεί κατόπιν της σχετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που ενέκρινε την εισαγωγή σε έργα ΕΚΤ ποσού κατ'αποκοπήν δαπανών (flat rate) 17%), οι έμμεσες δαπάνες θα περιληφθούν σε κατ' αποκοπήν ποσό (flat rate) έμμεσων δαπανών

Ως **άμεσες δαπάνες** ορίζονται ενδεικτικά:

- Αμοιβές επιστημονικών υπευθύνων
- Αμοιβές εκπαιδευτών
- Αμοιβές εμπειρογνομόνων
- Αμοιβές εκπόνησης/ προσαρμογής/ ψηφιοποίησης/ παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού
- Έξοδα προβολής και διαφήμισης

Ως **έμμεσες δαπάνες** (οι οποίες δεν θα μπορούν να δηλώνονται ως άμεσες και θα καλύπτονται μετά την απόφαση του Υπ Ανάπτυξης από το κατ' αποκοπή ποσό) θεωρούνται:

- Διοικητική υποστήριξη έργου,
- Μετακινήσεις και έξοδα διαμονής
- Έντυπα και γραφική ύλη
- Εξοπλισμός, αναγκαίος για το πρόγραμμα, επισκευές και συντηρήσεις τέτοιου εξοπλισμού

Ενόψει της πρόβλεψης των κατ'αποκοπήν καλυπτόμενων έμμεσων δαπανών και να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη υλοποίηση του Προγράμματος **η Επιτροπή Ερευνών** κάθε Ιδρύματος καθώς και το ίδιο το Ίδρυμα μέσω του νόμιμου εκπροσώπου του, θα **συνάπτουν ειδικό συμφωνητικό με τον επιστημονικό υπεύθυνο κάθε Προγράμματος στο οποίο θα δεσμεύεται ρητά να του καλύψει κάθε αναγκαία δαπάνη για το Πρόγραμμα από τις λογιζόμενες ως έμμεσες δαπάνες.**

3.4 Αναφορικά δε με το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), ισχύει ότι προβλέπεται στην Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης με αριθμ. πρωτ. 14053/ΕΥΣ1749/27-03-2008, Άρθρο 28 και της με αρ. πρωτ. 43804/ΕΥΘΥ 2041/07.09.2009 Υπουργικής Απόφασης τροποποίησης αυτής. Υπενθυμίζεται ότι, κάθε δαπάνη πρέπει να αντιστοιχεί σε πραγματική δαπάνη, η οποία αποδεικνύεται με απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή με ισοδύναμη αποδεικτικής αξίας παραστατικό στοιχείο και η οποία φυλάσσεται στο φάκελο οικονομικής διαχείρισης του έργου επί μία τριετία μετά τη λήξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Επισημαίνεται ότι για κάθε πηγή χρηματοδότησης θα πρέπει να υπάρχει ξεχωριστός οικονομικός φάκελος τήρησης των παραστατικών. Επίσης σε κάθε τιμολόγιο θα πρέπει να υπάρχει η σφραγίδα ή ο κωδικός του έργου στο οποίο χρεώνεται.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

4.1 **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΟΒΟΛΗ:** Η υποβολή προτάσεων από τα ΑΕΙ για Πράξεις με αντικείμενο Προγράμματα Επικαιροποίησης Γνώσεων Αποφοίτων θα γίνεται ηλεκτρονικά **από τις 10/11/2011 και μέχρι 12/12/2011** μέσω διαδικτύου με τη συμπλήρωση της σχετικής προτυποποιημένη ηλεκτρονική φόρμα (που παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας) στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://edul111.pega.gr>

4.2. Μετά την ολοκλήρωση της υποβολής θα ξεκινήσει η αξιολόγηση των υποβληθεισών προτάσεων σύμφωνα με τα κατωτέρω, με τη χρήση της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής για εξ αποστάσεως αξιολόγηση.

Να σημειωθεί ότι τυχόν δηλούμενα ψευδή στοιχεία θα έχουν ως αποτέλεσμα την απόρριψη της υποβαλλόμενης Πρότασης, ακόμη και εάν η διαπίστωση αυτή γίνει μετά την αξιολόγηση της πρότασης κατά τα κατωτέρω. Εάν η δήλωση ψευδών στοιχείων γίνει μετά την ένταξη της πράξης, η ΕΥΔ ΕΠΕΔΒΜ δύναται να διακόψει τη χρηματοδότηση και να ζητήσει την επιστροφή του μέρους αυτής που πιθανόν έχει δοθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η διαδικασία για την επιλογή και ένταξη των πράξεων στο Ε.Π. γίνεται σύμφωνα με τα κατωτέρω:

Α. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΕΠΙΛΟΓΗ

5.1. Οι προτάσεις που θα υποβληθούν ηλεκτρονικά θα αξιολογηθούν από εξωτερικούς Αξιολογητές (ως προς το φυσικό τους αντικείμενο και σε σχέση

με το οικονομικό τους αντικείμενο ως προς το κατά πόσο κρίνεται ρεαλιστικός ο π.υ.) μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής εξ αποστάσεως αξιολόγησης. Οι Εξωτερικοί Αξιολογητές θα αξιολογούν τις προτάσεις ως προς όλα τα κριτήρια που τίθενται κατωτέρω και θα τις βαθμολογούν αναλόγως. Στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής εφαρμογής θα συμπληρώνουν ηλεκτρονικά τα σχετικά φύλλα αξιολόγησης. Η αξιολόγηση θα είναι συγκριτική και σε κάθε πεδίο θα προκριθούν για χρηματοδότηση οι προτάσεις με την υψηλότερη βαθμολογία. Οι προτάσεις θα καταταγούν με φθίνουσα σειρά από την υψηλότερη βαθμολογία έως τη χαμηλότερη και θα προκριθούν για χρηματοδότηση σε κάθε πεδίο τόσες προτάσεις όσων το άθροισμα του εγκεκριμένου π.υ. αντιστοιχεί στο διατιθέμενο π.υ. για κάθε πεδίο.

Οι προτάσεις που προκρίνονται για χρηματοδότηση δεν θα χρηματοδοτηθούν εάν δεν πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις που τίθενται κατωτέρω (βλ. τυπικός έλεγχος πληρότητας) Μετά την αξιολόγηση θα ακολουθήσει τυπικός έλεγχος πληρότητας στοιχείων των προτάσεων που προκρίνονται. Εάν κάποια πρόταση δεν πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις, θα απορρίπτεται και θα προκρίνεται για χρηματοδότηση η αμέσως επόμενη στη φθίνουσα βαθμολογική σειρά.

5.2. Κάθε Αξιολογητής θα δεσμευθεί (με υπεύθυνη δήλωσή του) και αναλαμβάνει την ευθύνη υποχρεωτικά ότι α) δεν έχει καμία σχέση με τους συμμετέχοντες στις υποβαλλόμενες προς χρηματοδότηση προτάσεις και β) ότι δεν ανήκει στο αντίστοιχο Ίδρυμα που υποβάλει την πρόταση για Αξιολόγηση. Εάν αντιληφθεί ότι ισχύει ένα από τα παραπάνω κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, θα πρέπει να το θέσει υπόψη της ΕΥΔ ΕΠΕΔΒΜ ώστε να μη συμμετέχει στη διαδικασία της αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων.

5.3. Η Αξιολόγηση θα γίνει με βάση:

α) τα κριτήρια σχετικά με την:

- (i) πληρότητα και σαφήνεια της πρότασης,
- (ii) σκοπιμότητα της πράξης,
- (iii) τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων και
- (iv) ωριμότητα της πράξης

όπως εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Παρακολούθησης και εξειδικεύονται κατωτέρω στην παρούσα πρόσκληση.

β) τα ποιοτικά κριτήρια όπως εξειδικεύονται κατωτέρω στην παρούσα πρόσκληση

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, προηγείται η πρόταση που θα συγκεντρώνει την υψηλότερη βαθμολογία στα κριτήρια Σκοπιμότητας. Σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας, εξετάζονται οι επί μέρους βαθμοί των κριτηρίων σκοπιμότητας σε φθίνουσα σειρά όπως καθορίζεται με βάση το συντελεστή στάθμισής τους.

B. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η εξειδίκευση, ο τρόπος αξιολόγησης και η βαρύτητα των Κριτηρίων Αξιολόγησης Πράξεων ανά ομάδα κριτηρίων έχει ως εξής:

A. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΑΦΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

A1. Σαφήνεια περιγραφής της Πράξης.

Εξετάζεται αν η περιγραφή της Πράξης περιλαμβάνει σαφώς περιγεγραμμένο και επαρκώς ποσοτικοποιημένο φυσικό αντικείμενο. Η ποσοτικοποίηση του φυσικού αντικειμένου της Πράξης γίνεται με την χρήση κατάλληλων ποσοτικών δεικτών εκροών που περιλαμβάνουν συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους. Στην περίπτωση κατά την οποία το ΕΠ περιλαμβάνει δείκτη ή δείκτες που συνδέονται ευθέως με αυτή την Πράξη, χρησιμοποιούνται κατ' ελάχιστον οι δείκτες αυτοί.

A2. Πληρότητα περιγραφής της Πράξης.

Αξιολογείται η πληρότητα της περιγραφής του φυσικού αντικειμένου της Πράξης όσον αφορά:

- α) τη μεθοδολογία υλοποίησης και
- β) τα τεχνικά, λειτουργικά ή άλλα χαρακτηριστικά της.

A3. Πληρότητα και ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της Πράξης σε σχέση με το φυσικό της αντικείμενο.

Αξιολογείται η πληρότητα και η ρεαλιστικότητα του προτεινόμενου προϋπολογισμού της Πράξης, με βάση κυρίως τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Την πληρότητα του προτεινόμενου προϋπολογισμού (αν δηλαδή περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες δαπάνες για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου).

2. Το κατά πόσο τα προβλεπόμενα μοναδιαία κόστη υλοποίησης είναι ρεαλιστικά (στις περιπτώσεις που αυτά δεν προκύπτουν από κανονιστικές πράξεις).

3. Την ορθή κατανομή στις επιμέρους κατηγορίες δαπανών σε σχέση με το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο, τους κανόνες επιλεξιμότητας ή/και τους ειδικότερους όρους της πρόσκλησης.

A4. Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της Πράξης.

Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος της Πράξης σε σχέση με:

1. Το φυσικό αντικείμενο.
2. Την επιλεγμένη μέθοδο υλοποίησης.
3. Τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της Πράξης.

A5. Ύπαρξη επαρκών μηχανισμών ποιοτικού ελέγχου και αξιολόγησης.

Εξετάζεται αν η πρόταση περιλαμβάνει επαρκή πρόβλεψη / σχέδιο για την διασφάλιση της ποιότητας, καθώς και για την αποτίμηση και αξιολόγηση του τρόπου υλοποίησης και των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης Πράξης, τόσο κατά την διάρκεια της υλοποίησης όσο και μετά την ολοκλήρωσή της.

A6. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση της διατηρησιμότητας των αποτελεσμάτων της Πράξης.

Εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο η προτεινόμενη Πράξη περιλαμβάνει πρόβλεψη (και κάλυψη του σχετικού κόστους) για την παρακολούθηση της διατηρησιμότητας των αποτελεσμάτων της, σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωσή της.

Στην Κατηγορία Κριτηρίων Αξιολόγησης **A (Πληρότητα και Σαφήνεια Πράξης)**, τα κριτήρια θεωρούνται υποχρεωτικά για όλες τις Πράξεις του ΕΠ. Η εκπλήρωση αυτών των κριτηρίων βαθμολογείται με **ΝΑΙ / ΟΧΙ** και προϋπόθεση θετικής αξιολόγησης της Πράξης είναι να λαμβάνει θετική τιμή (ΝΑΙ) σε όλα αυτά τα

κριτήρια. Η τιμή ΝΑΙ δύναται να δοθεί υπό προϋποθέσεις ή αναπροσαρμογές της προτεινόμενης Πράξης, που αποφασίζει η Διαχειριστική Αρχή.

B. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (Συντελεστής στάθμισης: 65%)

B1. Συμβολή της Πράξης στην επίτευξη των στόχων / δεικτών της αντίστοιχης θεματικής προτεραιότητας του ΕΠ-Αποτελεσματικότητα Πράξης (8%).

Εξετάζεται η συμβολή της Πράξης στους στόχους του αντίστοιχου θεματικού Άξονα Προτεραιότητας του ΕΠ. Στις περιπτώσεις όπου η Πράξη συμβάλλει άμεσα στους ποσοτικούς δείκτες του σχετικού θεματικού Άξονα Προτεραιότητας, καταγράφεται ποσοτική εκτίμηση αυτής της συμβολής.

B2. Αποδοτικότητα της Πράξης (10%).

Εξετάζεται η καταλληλότητα του οικονομικού μεγέθους της προτεινόμενης Πράξης για την αντιμετώπιση των αναγκών που προορίζεται να καλύψει (βλ. επόμενο κριτήριο). Προς τον σκοπό αυτό, εξετάζονται οι αναμενόμενες εκροές της Πράξης σε σχέση με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό και υπολογίζεται το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο από την υλοποίησή της.

B3. Κρισιμότητα του προβλήματος που αντιμετωπίζεται με την υλοποίηση της προτεινόμενης Πράξης και βαθμός κάλυψης των αναγκών (10%).

Εξετάζεται ο βαθμός κάλυψης των αναγκών και αξιοποίησης των δυνατοτήτων των άμεσα (ή και έμμεσα) ωφελουμένων, σε συνδυασμό με την κρισιμότητα του προβλήματος που αντιμετωπίζεται από την υλοποίηση της Πράξης. Προς τον σκοπό αυτό, η προτεινόμενη Πράξη θα πρέπει να περιλαμβάνει επαρκή ανάλυση των ιδιαίτερων αναγκών του πληθυσμού-στόχου στον οποίο απευθύνεται και επαρκή προσαρμογή της στόχευσης και του τρόπου υλοποίησής της στις ανάγκες αυτές.

B4. Συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες Πράξεις (5%).

Εξετάζεται ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας με άλλες Πράξεις που είναι είτε ολοκληρωμένες είτε σε εξέλιξη στο παρόν ή και σε άλλα ΕΠ, ώστε να εξασφαλίζεται το μέγιστο δυνατό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στην επίτευξη των στόχων των ΕΠ από την υλοποίηση της Πράξης.

B5. Προσδιορισμός ευρύτερων κοινωνικών και οικονομικών ωφελειών και επιπτώσεων της πράξης (5%).

Καταγράφονται τα ευρύτερα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη που ενδεχομένως προκύπτουν από την υλοποίηση της προτεινόμενης Πράξης (όπως, ενδεικτικά, αύξηση ή διατήρηση θέσεων απασχόλησης, αύξηση της απασχολησιμότητας των ωφελουμένων, αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος, προώθηση ίσων ευκαιριών, προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας κλπ).

B6. Διατηρησιμότητα της παρέμβασης μετά την λήξη της Κοινοτικής συγχρηματοδότησης (3%).

Υπό το κριτήριο αυτό εξετάζεται αν στην πρόταση ή στο νομικό και θεσμικό πλαίσιο που την διέπει υπάρχει πρόβλεψη για τις ενέργειες που απαιτούνται ώστε η παρέμβαση να διατηρηθεί και μετά την λήξη της Κοινοτικής συγχρηματοδότησης από το ΕΠ.

B7. Συμβολή της πράξης στην αντιμετώπιση προβλημάτων των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών (8%).

Εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο η προτεινόμενη Πράξη αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση κοινωνικοοικονομικών προβλημάτων και στην

προώθηση της ανάπτυξης των λιγότερο αναπτυγμένων Περιφερειών / περιοχών, περιοχών με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά ανεργίας κλπ.

B8. Καινοτομικότητα της πράξης (8%).

Εξετάζεται ο βαθμός καινοτομικότητας της προτεινόμενης Πράξης, ο οποίος, ενδεικτικά και μεταξύ άλλων, μπορεί να τεκμηριώνεται με βάση ότι:

1. Δράσεις της προτεινόμενης Πράξης είναι στην σύλληψη και τη στόχευσή τους καινοτομική για τα Ελληνικά δεδομένα.
2. Δράσεις της προτεινόμενης Πράξης θα εφαρμοστούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

B9. Προσαρμογή στις βασικές αρχές της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL (8%).

Εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο η προτεινόμενη Πράξη συνάδει με όσες από τις βασικές αρχές της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL δεν καλύπτονται ήδη από άλλα, ειδικότερα κριτήρια. Οι αρχές αυτές είναι:

1. Η εταιρικότητα σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.
2. Η διακρατικότητα.
3. Το mainstreaming των βέλτιστων πρακτικών και αποτελεσμάτων.
4. Η ενεργός συμμετοχή των ομάδων στόχου στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων

Υπό τα κριτήρια της κατηγορίας **B (Σκοπιμότητα Πράξης)**, οι προτεινόμενες Πράξεις βαθμολογούνται και ιεραρχούνται με χρήση **συντελεστών στάθμισης**. Οι αξιολογητές βαθμολογούν κάθε κριτήριο από το **0** έως το **10** (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου), με **άριστα** το **10**.

Γ. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Γ1. Συνέπεια με τις Εθνικές και Κοινοτικές πολιτικές.

Εξετάζεται η συνέπεια και συνεκτικότητα της προτεινόμενης Πράξης με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και τις Ολοκληρωμένες Κατευθυντήριες Γραμμές για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση (Στρατηγική της Λισσαβόνας).

Γ2. Τήρηση των εθνικών και κοινοτικών κανόνων που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών.

Εξετάζεται, ανάλογα με το στάδιο εξέλιξης της Πράξης, αν ο δικαιούχος έχει τηρήσει μέχρι τη στιγμή της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, τους κατά περίπτωση ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών. Η εξέταση γίνεται με βάση τις προβλεπόμενες στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου λίστες ελέγχου για την προέγκριση των σταδίων εξέλιξης όλων των δημοσίων συμβάσεων της Πράξης.

Γ3. Τήρηση της εθνικής νομοθεσίας και των κοινοτικών κανόνων για το περιβάλλον. (δεν απαιτείται).

Αξιολογούνται ενδεχόμενες άμεσες ή έμμεσες συνέπειες από την υλοποίηση της προτεινόμενης Πράξης στο περιβάλλον. Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται μόνο σε συγκεκριμένες Δράσεις του ΕΠ που, ενδεικτικά, αφορούν στην περιβαλλοντική έρευνα ή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Σημειώνεται όμως ότι το κριτήριο δεν έχει γενική εφαρμογή στο ΕΠ, καθώς αυτό δεν εμπίπτει στα προγράμματα της παραγράφου 1α του άρθρου 3 (Πεδίο εφαρμογής) της με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 ΚΥΑ «Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ)» (ΦΕΚ/1225/Β/5-9-2006).

Γ4. Προαγωγή της ισότητας των φύλων.

Εξετάζεται αν ο δικαιούχος κατά τις διαδικασίες υλοποίησης και λειτουργίας της Πράξης, και ιδίως κατά την επιλογή των ωφελουμένων, εφαρμόζει κανονιστικό πλαίσιο που δεν αντίκειται την αρχή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και προάγει την καταπολέμηση των στερεοτύπων για την θέση της γυναίκας στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.

Γ5. Προαγωγή της ισότητας των ευκαιριών και μη διάκριση.

Εξετάζεται αν ο δικαιούχος κατά τις διαδικασίες υλοποίησης και λειτουργίας της Πράξης, και ιδίως κατά την επιλογή των ωφελουμένων, εφαρμόζει κανονιστικό πλαίσιο που δεν αντίκειται στις αρχές της ισότητας των ευκαιριών και της μη διάκρισης εξαιτίας της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή/και των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.

Γ6. Εξασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία.

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η Πράξη ικανοποιεί, όπως κατά περίπτωση αρμόζει, τις απαιτήσεις της μη διάκρισης, της ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες και στην πληροφόρηση και της ισότιμης συμμετοχής στην Πράξη όλων των κατηγοριών των ατόμων με αναπηρία. Ειδικότερα όσον αφορά στην ισότιμη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες, εξετάζεται αν η Πράξη ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας τουλάχιστον επιπέδου AA των διεθνών προδιαγραφών W3C-WAI.

Γ7. Πρόβλεψη για την τήρηση των Κοινοτικών κανόνων για την πληροφόρηση, την δημοσιότητα και την διάχυση των αποτελεσμάτων.

Εξετάζεται εάν η πρόταση περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την διαδικασία (και την κάλυψη του κόστους) τήρησης των Κοινοτικών κανόνων περί δημοσιότητας και ενημέρωσης των δυνητικών ωφελουμένων και της κοινής γνώμης για την προτεινόμενη συγχρηματοδοτούμενη Πράξη. Εξετάζεται επίσης αν οι προβλεπόμενες στην πρόταση ενέργειες ενημέρωσης είναι κατάλληλα προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του πληθυσμού-στόχου στον οποίο απευθύνεται η προτεινόμενη Πράξη. Τέλος, εξετάζεται εάν η πρόταση περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την διαδικασία (και την κάλυψη του κόστους) που αφορά στην δημοσιοποίηση και στην διάχυση των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση της προτεινόμενης Πράξης.

Η εκπλήρωση των κριτηρίων **Γ (Τήρηση Εθνικών και Κοινοτικών Κανόνων)** βαθμολογείται με **ΝΑΙ/ΟΧΙ**. Προϋπόθεση θετικής αξιολόγησης της Πράξης είναι να λαμβάνει θετική τιμή (ΝΑΙ) σε όλα τα κριτήρια της Κατηγορίας Γ (εκτός του Γ3). Η τιμή ΝΑΙ δύναται να δοθεί υπό προϋποθέσεις ή αναπροσαρμογές της προτεινόμενης Πράξης, που αποφασίζει η Διαχειριστική Αρχή.

Δ. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ (Συντελεστής στάθμισης: 35%)

Δ1. Στάδιο εξέλιξης απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης της Πράξης (35%).

Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας της Πράξης από την άποψη του σταδίου εξέλιξης των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών ενεργειών, μελετών κλπ. για την έναρξη υλοποίησής της.

Δ2. Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών (δεν απαιτείται).

Εξετάζεται ο βαθμός προόδου των συγκεκριμένων νομοθετικών, διοικητικών ή άλλων ενεργειών, πέραν αυτών που εξετάζονται στο πλαίσιο του κριτηρίου Δ1, που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της προτεινόμενης Πράξης. Προς τον σκοπό αυτό, εξετάζεται πρώτιστα η ύπαρξη κατάλληλου και επαρκούς νομικού και θεσμικού πλαισίου για την υλοποίηση της Πράξης, όπως π.χ. η ύπαρξη των απαραίτητων Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων που διέπουν την υλοποίηση και την διαχείριση της Πράξης, η ύπαρξη νομικού πλαισίου καθορισμού και εσωτερικής οργάνωσης του δικαιούχου κλπ.

Για τα κριτήρια της κατηγορίας **Δ (Ωριμότητα Πράξης)**, οι προτεινόμενες Πράξεις βαθμολογούνται και ιεραρχούνται με χρήση **συντελεστών στάθμισης**. Οι αξιολογητές βαθμολογούν κάθε κριτήριο από το **0** έως το **10** (με ακρίβεια πρώτου δεκαδικού ψηφίου), με **άριστα** το **10**.

Σημειώνεται εκ νέου ότι σε περίπτωση ισοβαθμίας, προηγείται η πρόταση που θα συγκεντρώνει την υψηλότερη βαθμολογία στα κριτήρια Σκοπιμότητας. Σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας, εξετάζονται οι επί μέρους βαθμοί των κριτηρίων σκοπιμότητας σε φθίνουσα σειρά όπως καθορίζεται με βάση το συντελεστή στάθμισής τους.

Ε. ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

- Ε.1. Ποιοτική αναβάθμιση του συστήματος και του περιεχομένου των προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης ενηλίκων, με έμφαση στην ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων, όπως αυτές ορίζονται στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις βασικές δεξιότητες, και με χρήση καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και σύγχρονων ΤΠΕ.
- Ε.2. Αύξηση της συμμετοχής ενηλίκων στα προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης, ιδίως με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης ειδικά προσαρμοσμένων στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων-στόχων (εργαζομένων, ανειδίκευτων, μακροχρόνια ανέργων κλπ).
- Ε.3. Διευκόλυνση της συμμετοχής γυναικών, ΑμεΑ και ατόμων από οικονομικά ασθενέστερες ή/και κοινωνικά ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού στα προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης ενηλίκων.

Γ. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΤΑΞΗ - ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ - ΤΥΠΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΙΧΕΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προτάσεων των ΑΕΙ για τις προτάσεις που θα προκριθούν προς χρηματοδότηση θα ελεγχθούν οι τυπικές προϋποθέσεις για την ένταξη (κριτήρια πληρότητας στοιχείων της Πρότασης) και θα ζητηθεί η υποβολή σχετικών εγγράφων.

Η εξέταση των κριτηρίων πληρότητας στοιχείων της Πρότασης έχει στόχο να διασφαλίσει τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο προκειμένου η Πρόταση να συμμετέχει στην αξιολόγηση.

Εάν πληρούνται τα κριτήρια πληρότητας η Πρόταση κρίνεται παραδεκτή για χρηματοδότηση. Το παραδεκτό της πρότασης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει η διαδικασία ένταξης των Πράξεων.

Συγκεκριμένα θα ελεγχθούν οι ακόλουθες προϋποθέσεις (κριτήρια πληρότητας της Πρότασης):

Π1. Ο δικαιούχος που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης της Πράξης.

Εξετάζεται εάν ο δικαιούχος έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης της Πράξης, όπως προκύπτει από σχετική νομοθετική ή άλλη διοικητική πράξη. Η αρμοδιότητα του δικαιούχου τεκμηριώνεται με στοιχεία που υποβάλλονται κατά την υποβολή της πρότασης.

Π2. Πληρότητα υποβαλλόμενης πρότασης.

Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα συνοδευτικά έγγραφα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση.

Π3. Τα τυποποιημένα έντυπα της πρότασης και τα συνοδευτικά έγγραφα είναι συμπληρωμένα σωστά και υπογεγραμμένα από τους αρμόδιους.

Εξετάζεται αν τα έντυπα της πρότασης έχουν υπογραφεί από τους αρμόδιους και αν έχουν συμπληρωθεί όλα τα πεδία τους.

Π4. Η περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση Πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΕΠ.

Εξετάζεται αν η περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση Πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΕΠ, η οποία αρχίζει την 1/1/2007 και περατώνεται στις 31/12/2015.

Π5. Η Πράξη εμπίπτει στις θεματικές προτεραιότητες όπως αυτές περιγράφονται στην πρόσκληση.

Ελέγχεται αν η Πράξη εμπίπτει στις προσδιοριζόμενες από την πρόσκληση θεματικές προτεραιότητες.

Π6. Η Πράξη ικανοποιεί τα κριτήρια διαχωρισμού των Ταμείων.

Εξετάζεται η επιλεξιμότητα της Πράξης με βάση τα Κριτήρια Διαχωρισμού των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων, κατά τα προβλεπόμενα στο κεφάλαιο "Συμπληρωματικότητα παρεμβάσεων με αυτές που χρηματοδοτούνται από ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ – Κριτήρια διαχωρισμού των παρεμβάσεων με το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΑ" του ΕΠ.

Π7. Ύπαρξη προαπαιτούμενων αποφάσεων των αρμόδιων συλλογικών οργάνων και των αρμόδιων οργάνων για τον συντονισμό των πολιτικών.

Εξετάζεται η ύπαρξη προαπαιτούμενων αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του δικαιούχου, καθώς και των αρμόδιων φορέων συντονισμού των πολιτικών, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

Για τον έλεγχο των ανωτέρω προϋποθέσεων θα ζητηθεί η υποβολή των ακόλουθων εγγράφων, η υποβολή των οποίων αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ένταξη των έργων:

- (i) Αίτηση Χρηματοδότησης, υπόδειγμα της οποίας επισυνάπτεται στην παρούσα πρόσκληση και βρίσκεται δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.edulll.gr

- (ii) Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), υπόδειγμα του οποίου επισυνάπτεται στην παρούσα πρόσκληση και βρίσκεται δημοσιευμένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.edulll.gr Προτάσεις που υποβάλλονται χωρίς τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου ΤΔΠ απορρίπτονται.
- (iii) Βεβαίωση Διαχειριστικής Επάρκειας Δικαιούχου (πιστοποιητικό με βάση το Πρότυπο ΕΛΟΤ) ή προσωρινή Βεβαίωση Διαχειριστικής Επάρκειας Δικαιούχου για τη μεταβατική περίοδο από τη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠΕΔΒΜ 2007-2013.
- (iv) Κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των Σχολών Δια Βίου Μάθησης και αναγκαίες πράξεις των αρμοδίων οργάνων.
- (v) Βεβαίωση του δικαιούχου περί μη χρηματοδότησης της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα, στο πλαίσιο της τρέχουσας ή προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
- (vi) Απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Δικαιούχου για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης.
- (i) Τα στοιχεία που αποδεικνύουν την τήρηση του νόμου περί Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση και ειδικότερα σύμφωνα με τους όρους που έθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, **βεβαίωση της Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας για κάθε Τμήμα που συμμετέχει στην Πρόταση (πριν την συγκρότηση της Σχολής Δια Βίου Μάθησης) ότι έχει κατατεθεί η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης που έχει συνταχθεί από τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος και ότι είναι δυνατόν στη βάση της έκθεσης αυτής να ξεκινήσει η εξωτερική αξιολόγηση του Ιδρύματος.**
- (ii) Απόφαση ορισμού Υπεύθυνου Έργου.

Με βάση τα στοιχεία αυτά αξιολογούνται τα ανωτέρω τυπικά κριτήρια.

Εφόσον κριθεί αναγκαίο, η ΕΥΔ δύναται να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων από τον δικαιούχο, τα οποία πρέπει να έχουν υποβληθεί έως την έναρξη της αξιολόγησης.

Η εκπλήρωση των κριτηρίων βαθμολογείται με **ΝΑΙ/ ΟΧΙ**. Για όλα τα ανωτέρω κριτήρια πληρότητας, η απάντηση πρέπει να είναι θετική (ΝΑΙ), αλλιώς η πρόταση απορρίπτεται και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος.

Να σημειωθεί ότι τυχόν δηλούμενα ψευδή στοιχεία θα έχουν ως αποτέλεσμα την απόρριψη της υποβαλλόμενης Πρότασης, ακόμη και εάν η διαπίστωση αυτή γίνει μετά την αξιολόγηση της πρότασης κατά τα κατωτέρω. Εάν η δήλωση ψευδών στοιχείων γίνει μετά την ένταξη της πράξης, η ΕΥΔ ΕΠΕΔΒΜ δύναται να διακόψει τη χρηματοδότηση και να ζητήσει την επιστροφή του μέρους αυτής που πιθανόν έχει δοθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή.

Εάν δεν πληρούνται τα κριτήρια πληρότητας και η πρόταση κριθεί μη **παραδεκτή** δεν θα είναι δυνατόν να προχωρήσει η **ένταξη** της σχετικής Πράξης.

Σε περίπτωση που μία πρόταση κριθεί μη παραδεκτή προκρίνεται για χρηματοδότηση η αμέσως επόμενη (επιλαχούσα) πρόταση στη φθίνουσα βαθμολογική σειρά.

Δ. ΕΝΤΑΞΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά τον τυπικό έλεγχο και αφού από τις προτάσεις που προκρίθηκαν για χρηματοδότηση αναδειχθούν όσες πληρούν και τα κριτήρια πληρότητας, ακολουθεί η διαδικασία για την ένταξη.

Οι αναδειχθέντες δικαιούχοι καλούνται στη βάση της εγκριθείσας πρότασής τους να συμπληρώσουν **το Τεχνικό Δελτίο Προτεινόμενης Πράξης (ΤΔΠΠ)**, το οποίο θα εξετασθεί αρμοδίως από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Το ΤΔΠΠ υποβάλλεται μαζί με:

- **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (στη βάση των πορισμάτων της αξιολόγησης από τους εξωτερικούς αξιολογητές)** με αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου για όλες τις δράσεις της υποβαλλόμενης πράξης, τεκμηρίωση της πλήρωσης των κριτηρίων ένταξης πράξεων:

- A. Πληρότητα και σαφήνεια της πρότασης,
- B. Σκοπιμότητα της πράξης,
- Γ. Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων και
- Δ. Ωριμότητα της πράξης,
- Ε. Ποιοτικά κριτήρια,

όπως εξειδικεύονται στην παρούσα πρόσκληση.

- **ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ** (συνημμένο αρχείο), στο οποίο θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο προϋπολογισμός της πράξης ανά δράση και Υποέργο.

Τα ΤΔΠΠ υποβάλλονται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (CD) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», στη διεύθυνση Πιπτακού 2-4 & Περιάνδρου Τ.Κ. 10558 Αθήνα, τις ώρες 09:00 - 14:00 όλες τις εργάσιμες ημέρες. Όλα τα έντυπα στοιχεία θα πρέπει να φέρουν τη σφραγίδα του φορέα και την υπογραφή των αρμοδίων. Επιπλέον ο υποψήφιος δικαιούχος υποβάλλει την πρόταση του μέσω της ηλεκτρονικής υποβολής του ΟΠΣ.

Το έντυπο ΤΔΠΠ που θα υποβληθεί στο φάκελο με τα πρωτότυπα έγγραφα της προτεινόμενης πράξης και θα φέρει σφραγίδα και υπογραφή από τους αρμόδιους φορείς, θα πρέπει να είναι το παραγόμενο από το σύστημα μετά από την συμπλήρωση της φόρμας ΤΔΠΠ της ηλεκτρονικής υποβολής ΕΣΠΑ. Επισημαίνεται ότι στα σχετικά διαβιβαστικά τα οποία θα υποβάλλονται εντύπως, θα πρέπει να γίνεται αναφορά στον **Αριθμό Δελτίου** με το οποίο έχει πραγματοποιηθεί η ηλεκτρονική υποβολή του αντίστοιχου δελτίου. Συνοδευτικά των δελτίων θα υποβάλλονται επίσης ηλεκτρονικά με επισύναψη των αρχείων στο αντίστοιχο δελτίο της Ηλεκτρονικής Υποβολής.

Τυχόν προβλήματα που θα προκύπτουν κατά τη χρήση της εφαρμογής της ηλεκτρονικής υποβολής θα πρέπει να αναφέρονται στη Διαχειριστική Αρχή υπόψη του κ. Γιάννη Κυριαζόπουλου στο τηλέφωνο 210-3278001 και του κ. Ιάκωβου Μανωλά στο τηλέφωνο 210-3278015.

Ακολουθούν τα εξής διαδικαστικά βήματα:

α) Αποδοχή των όρων και υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο δικαιούχος από την ένταξη της πρότασής του στο Ε.Π. με την υπογραφή του «Συμφώνου Αποδοχής των Όρων Απόφασης Ένταξης Πράξης και Υποχρεώσεων Δικαιούχου» από τον νόμιμο εκπρόσωπο του δικαιούχου που η πρότασή του έχει αξιολογηθεί

θετικά και αναμένεται να ενταχθεί στο Ε.Π. Το Σύμφωνο Αποδοχής αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης ένταξης πράξης.

(β) **Έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης** από την Ειδική Γραμματέα. Υπόδειγμα της απόφασης ένταξης και του συμφώνου αποδοχής των όρων απόφασης ένταξης επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση και βρίσκονται δημοσιευμένα στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.edulll.gr

(γ) Δημοσιοποίηση **στην οικεία ιστοσελίδα της ΕΥΔ** του τίτλου των πράξεων που εντάσσονται στο Ε.Π., των δικαιούχων αυτών, καθώς και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται.

(δ) **Τεχνικά Δελτία Πράξης- Τρόπος υλοποίησης της πράξης:** Μετά την κοινοποίηση της Απόφασης Ένταξης της Πράξης, ο Δικαιούχος καταθέτει στη Διαχειριστική Αρχή τα Τεχνικά Δελτία των Υποέργων. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης, όπως αυτό ισχύει, για την υλοποίηση του υποέργου, ο Δικαιούχος οφείλει να υποβάλει για προέγκριση στην ΕΥΔ ΕΠΕΔΒΜ:

- Φάκελο προέγκρισης Τευχών Δημοπράτησης, πριν τη διαδικασία διεθνών διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων
- Φάκελο προσυμβατικού ελέγχου με τα απαραίτητα για την εξέταση της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης έγγραφα, πριν την υπογραφή σύμβασης ανάθεσης έργου,
- Σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα, στην περίπτωση εκτέλεσης του έργου με ίδια μέσα.

Η προέγκριση των ανωτέρω από την ΕΥΔ ΕΠΕΔΒΜ αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση και υλοποίηση της πράξης.

6. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

6.1 Οι υποχρεώσεις των δικαιούχων των πράξεων που θα ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιγράφονται αναλυτικά στο συνημμένο «Σύμφωνο αποδοχής των όρων της απόφασης ένταξης και υποχρεώσεων του δικαιούχου» και ιδίως θα πρέπει:

(i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα και μη διάκριση.

(ii) Να λαμβάνουν προέγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π για κάθε στάδιο /φάση εκτέλεσης κάθε υποέργου, προκειμένου να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

(iii) Να αποστέλλουν στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή τα στοιχεία οικονομικής και φυσικής προόδου της πράξης και των υποέργων τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.

(iv) Να αποδέχονται την δημοσιοποίηση των στοιχείων του δικαιούχου, της πράξης που εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, καθώς και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 παρ. 2(δ) του Καν. (ΕΚ) 1828/2006.

(v) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται από τον Καν. (ΕΚ) 1828/2006. Ειδικότερα «για πράξεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ, ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει όλους τους συμμετέχοντες σε αυτές α) ότι η πράξη στην οποία συμμετέχουν υλοποιείται στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος, και β) ότι συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ.

Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται με την παράθεση των εν λόγω στοιχείων σε οποιοδήποτε έγγραφο, έντυπο ή ηλεκτρονικό μέσο χρησιμοποιείται κατά την εκτέλεση των εν λόγω πράξεων ή παράγεται στο πλαίσιο αυτό.

(vi) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δηλούμενες προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης στα Μηνιαία Δελτία Δήλωσης Δαπανών.

(vii) Να τηρούν το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών της πράξης σε φακέλους ανά έργο και υποέργο, τουλάχιστον για τρία χρόνια μετά το κλείσιμο του Ε.Π. δηλαδή κατ' ελάχιστον μέχρι το τέλος του 2020.

(viii) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ix) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

(x) Να τηρούν τους ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, τη συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στην κα Λύρα Μαρία στο τηλέφωνο 210-9250525 και e-mail: mlyra@epeaek.gr

7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, πίνακας επιλεξιμότητας δαπανών, δεικτών φυσικού αντικειμένου, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων, και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.edulll.gr. Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ Η ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΟΡΦΑΝΟΥ

Κωδ. Πρόσκλησης:

07_08_73_12_01

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Παραρτήματα

- (1) Προτυποποιημένο Έντυπο Πρότασης ΑΕΙ
(σύμφωνα με τη σχετική ηλεκτρονική φόρμα)

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

- (i) Προτυποποιημένο Έντυπο Πρότασης ΑΕΙ (σύμφωνα με τη σχετική ηλεκτρονική φόρμα)
(*αναφερόμενο ως «Παράρτημα Ι»)
- (ii) Τεχνικό Δελτίο Προτεινόμενης Πράξης ΕΚΤ (ΤΔΠΠ)
- (iii) Οδηγίες Συμπλήρωσης ΤΔΠΠ
- (iv) Τεχνικό Δελτίο Υποέργου και οδηγίες συμπλήρωσης
- (v) Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
- (vi) Υπόδειγμα Συμφώνου Αποδοχής Όρων Απόφασης Ένταξης Πράξης
- (vii) Υποδείγματα τυποποιημένων εντύπων:
- Αίτηση χρηματοδότησης
  - Βεβαίωση περί μη διπλής χρηματοδότησης
- (viii) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης με αρ. πρωτ. 14053/ΕΥΣ1749/27.03.08 (ΦΕΚ 540/Β') και η με αρ. πρωτ. 43804/ΕΥΘΥ 2041/07.09.2009 Υπουργική Απόφαση τροποποίησης αυτής
- (ix) Λίστα ελέγχου πληρότητας
- (x) Προτυποποιημένη φόρμα (φύλλο) αξιολόγησης πράξης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων & Πρόεδρο Επιτροπής Παρακολούθησης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- Γραφείο Ειδικής Γραμματέως, Προϊστάμενο ΕΥΔ
- Προϊστάμενο ΕΥΔ
- Μονάδα Α1, Α3, Β